

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Педагогіка вищої школи				
<p>Мета дисципліни: Мета дисципліни: забезпечити загальну теоретичну та практичну підготовку магістрантів до здійснення дидактичної, науково-методичної й інноваційної організаційно-педагогічної діяльності у вищій школі шляхом формування їх інтересу, здатності й готовності до самостійного пізнання актуальних проблем теорії та перспектив розвитку вищої освіти в Україні та світі, сучасних концепцій навчання й виховання студентів, опанування способів організації їхньої самостійно-дослідницької та науково-дослідної роботи, застосування засобів нових педагогічних підходів та освітніх технологій.</p> <p>Основні компетентності, що формуються:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук.</p> <p>ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-6. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>				
Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	2	4 / обов'язкова	Сапожников С.В., д.п.н., професор	120 год. (11 год. лекцій, 22 год. - семінарських занять, 12 год - інд.занять, 75 год. самостійної роботи)
Результати навчання По закінченню вивчення дисципліни студенти будуть здатні:		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
1) РН-3. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; провадити науково-педагогічну діяльність;		Лекція, семінар, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел		Участь у дискусії, усні відповіді на питання, оцінювання рівня готовності до викладацької роботи
2) РН-15.1. Виявляти потреби потенційних замовників; розробляти рекомендації щодо структури та методів проведення різних видів навчальних занять; вимог до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та навчальної дисципліни;		Лекція, самостійна робота, аналіз конкретних ситуацій (case-study), виконання проєктів		Тест, усні відповіді на питання, вирішення завдань-ситуацій
3) РН-1.1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерних наук; розробляти рекомендації щодо проведення контрольних заходів; сутності нових та інформаційних технологій навчання у вищій школі;		Проблемна лекція, семінар-діалог, есе, мозковий штурм, робота в мікрогрупах		Самостійна робота, усні відповіді на запитання, участь у мозковому штурмі
4) організувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;		Проблемна лекція, виконання проєктів, робота у малих групах, інтерактивні методи,		Усні відповіді на питання, участь у ділових іграх та

	презентація, робота в мережі	інтерактивних вправах, міні-презентації
5) визначати доцільні методи та засоби навчання і контролю;	Лекція-діалог, «Круглий стіл» за тематикою самостійної роботи, робота в парах для вирішення проблемних завдань	Самостійна робота, розв'язання професійних ситуацій, участь у «круглому столі»
6) організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів;	Проблемна лекція, аналіз конкретних ситуацій (case-study), робота у малих групах, ділові та рольові ігри	Презентація результатів ІНДР, усні відповіді на питання, участь у ділових іграх
7) аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці;	Лекція, семінар, виконання проєктів, пошук у мережі, мікрОВикладання	Тест, розв'язання професійних ситуацій, якість мікрОВикладання
8) РН-5. Оцінювати результати навчання та діяльності команд і колективів, забезпечувати ефективність їх діяльності.	Лекція-дискусія, семінар, робота у малих групах, ділові ігри	Самостійна робота, участь у дискусії, ділових іграх

Оцінка

Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання:

20% участь у діалогічно-дискусійних технологіях
10% участь в ігрових, тренінгових, фасилітаційних технологіях
20% модульна контрольна (дослідницьке завдання, кейс)
30% індивідуальний дослідний проєкт
20% презентація (усна, мультимедіа)

Зміст

Тема 1. Педагогіка вищої школи як навчальна дисципліна.

Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Основні принципи розвитку вищої школи. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.

Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи.

Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки. Етапи та принципи наукового педагогічного дослідження.

Тема 3. Система вищої освіти в Україні.

Нормативно-законодавча база розвитку освіти в Україні. Стандартизація вищої освіти. Рівень, ступені та кваліфікації вищої освіти. Європейська система вищої освіти. Компетентнісний підхід.

Тема 4. Особливості діяльності викладача вищої школи.

Педагогічна спрямованість як найважливіша вимога до особистості викладача вищої школи. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти, її структура. Вимоги до професійно важливих якостей викладача. Педагогічна майстерність та можливості її розвитку.

Тема 5. Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Особливості адаптації студентів до освітнього процесу у вищій школі. Вікові особливості студентської молоді та їх роль у становленні особистості. Формування позитивної мотивації пізнавальної діяльності студентів. Індивідуалізація та диференціація освітнього процесу.

Тема 6. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі.

Закономірності та принципи дидактики вищої школи. Сутність освітнього процесу у вищій школі. Положення про організацію освітнього процесу у закладі освіти. Навчальний план та робочі програми з дисциплін, алгоритм їх складання. Силабуси. Засоби навчання у вищій школі, їх характеристика.

Тема 7. Організація навчального процесу у вищій школі.

Освіта як соціальний інститут. Структура вищої освіти. Форми організації вищої освіти. Ступеневий характер вищої освіти в Україні та країнах світу.

Тема 8. Структура навчального процесу у вищій школі.

Зміст освіти у вищій школі та шляхи його формування. Структура і зміст процесу навчання у вищій школі. Закони, закономірності й принципи навчання. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Провідні форми організації процесу навчання у вищій школі.

Тема 9. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі.

Поняття про методи навчання та їх класифікацію. Методи викладання. Методи навчання. Сучасні

технології та методи навчання у ЗВО. Проблемне навчання у вищій школі. Інформаційні технології навчання. Ігрові технології навчання. Особливості модульного навчання.

Тема 10. Методичні основи викладання навчальних дисциплін.

Методика читання лекцій. Методика проведення практичних і семінарських занять. Методика оцінки знань, умінь та навичок (прийняття екзаменів і заліків). Методика організації курсового і дипломного проєктування. Організація практичної підготовки фахівців.

Тема 11. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів. Види самостійної роботи студентів. Структура самостійної роботи студентів. Наукова організація самостійної роботи студентів. Індивідуальна робота студента.

Література

Обов'язкова

1. Виноградова В. Є., Юрченко В. І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с.
2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко. Д., 2014. 416 с.
3. Городиська В., Пантіюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакц.- видавн. відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
4. Мешко О. І. Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», 2018. 196 с.
5. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 291 с. 7. Мешко О. І. Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», 2018. 196 с.
6. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
7. Основи психології та педагогіки вищої школи (пам'ятка для аспірантів). Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2013. 90 с.
8. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
9. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.

Додаткова

10. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей: монографія. Київ Чернівці : «Букрек», 2018. 296 с.
11. Грабовська С. Л. Психологія примирення : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 294 с.
12. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.

Політика курсу

Політика щодо відвідування занять: Здобувачі мають відвідувати заняття регулярно. У випадку ситуацій, коли здобувач пропускає заняття, він несе особисту відповідальність за опрацювання матеріалів лекції, розміщених у Google Classroom. Частина матеріалу, який виноситься на іспит у вигляді есе та тесту, базується на лекціях. Пропущені заняття здобувач має відпрацювати, захистивши виконані практичні завдання під час чергової консультації викладача.

Здобувачі з особливими освітніми потребами: Мають право на індивідуальне визначення способів проходження поточного модульного та підсумкового контролю за письмовою заявою, яка подається до загального деканату на початку викладання курсу. Можливе навчання за індивідуальним графіком, який оформлюється відповідно до п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу.

Академічна доброчесність: Здобувач має усвідомити, що академічна недоброчесність є неприпустимою. Викриття будь-якого порушення академічної доброчесності під час виконання будь-якого завдання призведе до його нульової оцінки. Порушення академічної доброчесності на екзамені призведе до негативної оцінки за весь курс та можливого виключення з програми. Під час

екзамену здобувачам забороняється користуватися жодним електронним пристроєм (окрім ПК для виконання завдання), навчальними та додатковими матеріалами. Всі суперечливі питання, у разі їх виникнення, можуть бути врегульовані шляхом звернення до Комісії з академічної доброчесності та етики, відповідно до п.4.9 Положення про організацію освітнього процесу.

Політика щодо використання телефонів та інших електронних пристроїв: Під час проведення навчальних занять електронні пристрої та телефони мають перебувати в безшумному режимі роботи і можуть використовуватися для доступу до навчальних матеріалів у Google Classroom. У разі невиконання даної вимоги, викладач може запропонувати здобувачу залишити аудиторію.

Політика щодо скарг здобувачів. Здобувач може обговорити проблемне питання з викладачем після заняття. Якщо питання залишається невирішеним, здобувач має право звернутися до завідувача кафедри інформаційних технологій.

Політика щодо підвищення оцінки з дисципліни: Здобувач має право підвищити оцінку з дисципліни відповідно до пп. 2.4.5. Положення про організацію освітнього процесу. Заява на підвищення оцінки має бути оформлена у загальному деканаті.

Пропозиції від здобувачів вищої освіти: Протягом вивчення курсу здобувачі можуть звернутися до викладача з пропозиціями щодо вдосконалення курсу (доповнення тем, зміни методів викладання, форм оцінювання та ін.). Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (електронною поштою, коментарі у Google Classroom). Для вирішення будь-якого питання, яке пов'язане із вивченням даної дисципліни, здобувач може звернутися до викладача (ауд. 3315) або надіслати повідомлення на адресу: dsec.psychology@duan.edu.ua